

2,7 млрд. дол. США.

Малі та середні сільськогосподарські підприємства не мають такої можливості через певні вимоги щодо використання цього джерела: проведення ринкової оцінки, проходження аудиту згідно з міжнародними стандартами, наявність прозорої управлінської структури, сумарна вартість акцій не менше 10 млн. євро.

Тому існує невідкладна потреба раціонального використання наявного потенціалу фінансування інноваційного розвитку аграрного виробництва.

У цьому контексті важливе значення має вибір адекватних методичних інструментів для оцінки перспектив реалізації інноваційних проєктів агроформувань та ефективності їх фінансування.

Оцінка доцільності та ефективності фінансування інноваційних проєктів повинна здійснюватися на усіх етапах життєвого циклу інноваційного продукту. Вважаємо, що важливе значення у вирішенні цього питання належить універсальності використовуваного для оцінки методичного інструментарію. При цьому, зважаючи на специфіку інноваційних проєктів, першочергова увага повинна зосереджуватися на питаннях адекватної оцінки вартості джерел фінансування і рівня фінансових ризиків, властивих конкретному нововведенню.

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ

*Білоусько В.С., к.е.н., професор,
Утенкова К.О., к.е.н., доцент,
Харківський національний аграрний
університет ім. В.В. Докучаєва*

Інтеграція України у світову економіку зумовлює необхідність переходу до зрозумілих в усьому світі стандартів складання фінансової звітності. Обраний Україною курс на вступ до Європейського Союзу і членство у Світовій Організації Торгівлі буде сприяти подальшому залученню іноземних інвестицій, обсяги яких будуть залежати від прозорості вітчизняного бізнесу та зрозумілості показників, що його характеризуватимуть.

Міжнародні стандарти фінансової звітності на даний момент є ефективним інструментом підвищення прозорості і зрозумілості інформації, яка розкриває діяльність суб'єктів господарювання, створює достовірну базу для визнання доходів і витрат, оцінки активів і зобов'язань, яка надає можливість об'єктивно розкривати і віддзеркалювати існуючі фінансові ризики у звітуючих суб'єктів, а також порівнювати результати їх діяльності з метою забезпечення адекватної оцінки їх потенціалу та ухвалення відповідних управлінських рішень. Крім того, МСФЗ якісно впливають на можливості керівництва в області управління організацією і надають значні переваги перед конкурентами. У суб'єктів, які складають звітність за МСФЗ, значно зростає можливість залучити додаткові джерела капіталу та бізнес-партнерів, які допоможуть забезпечити економічне зростання і процвітання. У свою чергу суб'єкти, використовуючи МСФЗ, мають доступ до інформації про фінансовий стан потенційних партнерів, що слугує додатковим інструментарієм при їх виборі.

Перехід на Міжнародні стандарти фінансової звітності – це, беззаперечно, процес складний і довготривалий. В нашій країні він бере свої витoki ще з 90-х років, коли в рамках гармонізації вітчизняного обліку з міжнародними стандартами почалася розробка національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

У 2001-2007 рр. прийнято ряд нормативних документів, за допомогою яких було здійснено спробу довести необхідність застосування МСФЗ учасниками фондового ринку, але практичне втілення їх положень гальмувалось через суперечності у законодавстві.

Наступним етапом стало внесення змін у нормативну базу, які дозволили і регламентували складання звітності за Міжнародні стандарти фінансової звітності. Так у 2011 році Верховною Радою України було внесено зміни до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», які встановили сферу і порядок застосування МСФЗ в Україні.

Внесені зміни повністю відповідають вимогам Програми економічних реформ на 2010-2014 рр. «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», а також Закону України «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» і Стратегії застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2007 р. № 911-р.

З урахуванням внесених змін, Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» визначає сферу обов'язкового застосування МСФЗ, які є міжнародним орієнтиром гармонізації і стандартизації фінансової звітності.

Важливим кроком до впровадження МСФЗ став спільний лист Національного банку України, Міністерства фінансів України і Державної служби статистики України «Про застосування міжнародних стандартів фінансової звітності» від 7 грудня 2011 р. Відповідно до даного документа МСФЗ для складання фінансової звітності застосовують: обов'язково - публічні акціонерні товариства, банки, страховики; добровільно - інші підприємства (крім бюджетних установ), які самостійно визначили доцільність застосування міжнародних стандартів.

Підприємства, які здійснюють господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, складатимуть фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність починаючи з дати, визначеної постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 № 1223 "Про внесення змін до Порядку подання фінансової звітності".

Отже, підприємство може обрати датою переходу на МСФЗ 01 січня 2011р. або 01 січня 2012, а для банків дата переходу встановлена чітко – це 01 січня 2011р.

У випадку, якщо підприємство обрало датою переходу на МСФЗ 01.01.2011, то у фінансовій звітності в 2012 році наводиться порівняльна інформація за 2011 рік, трансформована відповідно до вимог МСФЗ. Складається баланс станом на 01.01.2011 за вимогами МСФЗ. Таким чином для складання попередньої фінансової звітності за МСФЗ за 2011 рік і першої фінансової звітності за МСФЗ за 2012 рік застосовуються МСФЗ, чинні на 31.12.2012, з урахуванням винятків, визначених у МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності».

Перша фінансова звітність та консолідована фінансова звітність, складена за МСФЗ, за 2012 рік має містити інформацію в балансі станом на 01.01.2011, 31.12.2011, 31.12.2012 та звіти про фінансові результати, звіти про рух грошових коштів, звіти про зміни у власному капіталі за 2011 і 2012 роки, відповідні примітки, в тому числі порівняльну інформацію.

У випадку, якщо підприємство обрало датою переходу на МСФЗ 01.01.2012, то у фінансовій звітності за звітні періоди 2012 року

не наводиться порівняльна інформація за 2011 рік (крім балансу). Складається баланс станом на 01.01.2012 за вимогами МСФЗ. А для складання попередньої фінансової звітності за МСФЗ за 2012 рік і першої фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за МСФЗ за 2013 рік застосовуються МСФЗ, що будуть чинні на 31.12.2013, з урахуванням винятків, визначених у МСФЗ 1.

Перша фінансова звітність, складена за МСФЗ, за 2013 рік має містити інформацію в балансі станом на 01.01.2012, 31.12.2012, 31.12.2013, та звіти про фінансові результати, звіти про рух грошових коштів, звіти про зміни у власному капіталі за 2012 і 2013 роки, відповідні примітки, в тому числі порівняльну інформацію.

Отже, перехід на МСФЗ надає ряд переваг, серед них такі:

- забезпечення порівняльності звітних даних із іншими підприємствами, організаціями, установами, незалежно від їх резидентності;
- можливість залучення іноземних інвестицій і позик;
- довіра з боку власників-нерезидентів до звітності;
- забезпечення менеджменту більш якісною інформацією для прийняття управлінських рішень;
- забезпечення прозорості інформації, яка подана у звітності, шляхом дотримання правил її складання, а також численними поясненнями до звітності.

Практичне впровадження МСФЗ супроводжується рядом проблем. Насамперед, це відмінність у підходах до ведення обліку за традиційною для нас системою і вимог МСФЗ. Чітка регламентація форм фінансової звітності, що звична для України, зовсім не характерна для звітності, що відповідає міжнародним вимогам. Крім того, в Україні відсутній ряд стандартів аналогічних міжнародним, а тому виникає багато принципово нових методів, підходів тощо. Досить значною проблемою є відсутність спеціально підготованих кадрів, які володіли б необхідними знаннями для практичного застосування МСФЗ.

Переваги складання фінансової звітності за міжнародними стандартами дійсно є, і вони незаперечні для більшості користувачів фінансової звітності. МСФЗ можна розцінювати як інструмент глобалізації економіки і світових господарських зв'язків. Принципи, закладені в порядок формування звітності згідно МСФЗ, роблять її адекватнішою і здатною відобразити реальний майновий стан організації.